

Tsunami legislacyjne zmian w zakresie opakowań plastikowych – jak przygotować się na zmianę?

Narzędzia Polskiego Paktu Plastikowego dla firm.

Małgorzata Greszta
Inicjatorka Polskiego Paktu Plastikowego

Katowice, maj 2024

POLSKI PAKT PLASTIKOWY

to międzysektorowa inicjatywa, która stawia sobie za cel zmianę obecnego modelu wykorzystywania tworzyw sztucznych w opakowaniach na polskim rynku w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego.

Została powołana w ramach Kampanii 17 Celów i jest częścią Sieci Paktów Plastikowych Fundacji Ellen MacArthur.

PRODUCENCI TWORZYW SZTUCZNYCH

PRODUCENCI OPAKOWAŃ I ICH ELEMENTÓW

PRODUCENCI PRODUKTÓW W OPAKOWANIACH

SUSHI&FOODFACTOR®

NOWE ROZWIĄZANIA

SIECI HANDLOWE

HANDEL DETALICZNY

LPP

OTCF

EKSPERTYZA W ZAKRESIE RYNKU OPAKOWAŃ

CZŁONKOWIE

ZARZĄDZANIE ODPADAMI

RECYKLING

SINOMA

ORGANIZACJA ODZYSKU OPAKOWAŃ

ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWE

Global Compact
Network Poland

JEDNOSTKI BADAWCZE

Łukasiewicz
Łódzki Instytut Technologiczny

ORGANIZACJE

foodfakty

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

ORGANIZACJE BIZNESOWE

Krajowa Izba Gospodarcza
Przemysł Rozlewniczy

KRAJOWA UNIA
PRODUCENTÓW SOKÓW

natureef.pl

POLSKA FEDERACJA
PRODUCENTÓW ŻYWNOSCI
ZWIĄZEK PRACODAWCÓW

POLSKI
ZWIĄZEK
PRZEMYSŁU
KOSMETYCZNEGO

POLSKI ZWIĄZEK
PRZETWÓRCÓW TWORZYW SZTUCZNYCH

Dobrowolne Porozumienie
REKARTON

Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego

MIĘDZYNARODOWA WSPÓŁPRACA

PLASTICS PACT NETWORK CONVENED BY THE ELLEN MACARTHUR FOUNDATION AND WRAP

Copyright Ellen MacArthur Foundation 2023

Polski Pakt
Plastikowy
jest jedynym
Paktem
w Europie
Środkowo-
Wschodniej.

TSUNAMI ZMIAN

3. ŚWIAT

- Traktat ONZ dotyczącym zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi

2. UNIA EUROPEJSKA

- PPWR
- Green Claims

1. POLSKA

- Niepewne otoczenie legislacyjne
- Rozszerzona odpowiedzialność producenta
- Implementacja dyrektywy SUP
- System kaucyjny

7 KROKÓW

1. POZNAJ SWOJE OPAKOWANIA

KATEGORIE OPAKOWAŃ W POLSKIM PAKCIE PLASTIKOWYM

Kategoria opakowań	Przykłady opakowań w kategorii	
Opakowania sztywne	PET butelki	Butelki na napoje, oleje, detergenty, kosmetyki
	PET opakowania termoformowane	Tacki, kubki, blistry
	PET inne sztywne	Pozostałe opakowania sztywne PET, nieujęte w kategoriach powyżej
	HDPE butelki	Butelki na chemię gospodarczą, kosmetyki, butelki na nabiał
	HDPE inne sztywne	Korki, zakrętki, tuby, wiaderka, wieczka
	PP butelki	Butelki na kosmetyki i chemię gospodarczą
	PP inne sztywne	Pojemniki, tacki, kubki, zakrętki
	LDPE tubki	Tubki na kremy, pasty
	PS sztywne	Kubki, tacki, opakowania na ciastka
	EPS sztywne	Tacki na mięso, ryby, opakowanie „menubox”
PVC sztywne	Blistry, butelki, tacki	
Opakowania giętkie	>A4 LDPE monomateriałowe w modelu B2B	Folie stretch stosowane na paletach, wielkoformatowe torby LDPE, folie termokurczliwe
	>A4 LDPE monomateriałowe w modelu B2C	Folie opakowań zbiorczych na napoje, opakowania papieru toaletowego
	Inne >A4 giętkie	Inne opakowania giętkie
	<A4 LDPE giętkie	Saszetki, opakowania typu pouch, owinięcia, małaformatowe torebki
	<A4 PP giętkie	Saszetki, opakowania typu pouch, owinięcia, małaformatowe torebki
	<A4 wielomateriałowe giętkie	Saszetki, opakowania typu pouch, owinięcia, małaformatowe torebki zawierające tworzywo sztuczne

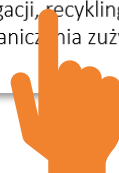
WYKORZYSTAJ KATEGORIE KLASYFIKACJI OPAKOWAŃ STOSOWANE W PAKCIE!

2. WYZNACZ CELE I STRATEGIĘ ICH OSIĄGNIĘCIA

 1	Identyfikacja i eliminacja wskazanych opakowań nadmiernych i problematycznych z tworzyw sztucznych poprzez przeprojektowanie, innowacje i alternatywne modele dostawy	 4	Dążenie do zwiększenia udziału surowców wtórnych w opakowaniach z tworzyw sztucznych do poziomu 25%
 2	Dążenie do zmniejszenia o 30% użycia pierwotnych tworzyw sztucznych w opakowaniach wprowadzonych na rynek	 5	Efektywne wsparcie systemu zbiórki i recyklingu opakowań, aby osiągnąć poziom recyklingu w wysokości co najmniej 55% na polskim rynku
 3	100% opakowań z tworzyw sztucznych na polskim rynku nadaje się do ponownego wykorzystania lub recyklingu	 6	Podniesienie jakości i efektywności edukacji konsumentów w zakresie segregacji, recyklingu, ponownego wykorzystania i ograniczenia zużycia opakowań

W STWORZENIU STRATEGII POMOŻE CI MAPA DROGOWA PAKTU!

 OKREŚLAJĄC CELE DLA SWOJEJ ORGANIZACJI, ZAINSPIRUJ SIĘ CELAMI POSTAWIONYMI PRZEZ PAKT!

**MAPA DROGOWA
POLSKIEGO PAKTU
PLASTIKOWEGO**

W KIERUNKU OBIEGU ZAMKNIĘTEGO
OPAKOWAŃ Z TWORZYW SZTUCZNYCH

WERSJA 2.0, MAJ 2022

 POLSKI PAKT PLASTIKOWY

 PLASTICS PACT

LIDER INICJATYWY KAMPANIA POLSKICH PRACOWNI

3. ZBUDUJ INTERDYSCYPLINARNY ZESPÓŁ

- Od początku angażuj zespoły wewnątrz swojej organizacji, upewniając się, że wszyscy pracownicy rozumieją przyczynę i istotność wdrażanych zmian.
- Zmiana podejścia do opakowań w organizacji będzie wydajniejsza z grupą wewnętrznych liderów, którzy przewodzą procesom w kierunku pożądaných rezultatów.

4. ZIDENTYFIKUJ OPAKOWANIA PROBLEMATYCZNE I NADMIERNE

PO CZYM ROZPOZNAĆ OPAKOWANIA NADMIERNE I PROBLEMATYCZNE?

W celu identyfikacji opakowań, które uznano w Polskim Pakcie Plastikowym za nadmierne i problematyczne zastosowano 5 kryteriów opracowanych przez Fundację Ellen MacArthur. Opakowania uznaje się za nadmierne lub problematyczne, gdy spełniony jest przynajmniej jeden z poniższych warunków:

1. Nie nadaje się do ponownego wykorzystania, recyklingu ani nie jest kompostowalne*.
2. Zawiera lub jego proces produkcji wymaga zastosowania, niebezpiecznych substancji chemicznych, które stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub środowiska.
3. Można go uniknąć (lub zastąpić przez model wielokrotnego użytku) zachowując użyteczność.
4. Utrudnia lub zakłóca ponowne przetwarzanie lub kompostowanie* innych wyrobów.
5. Istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że przedostanie się do środowiska naturalnego, powodując jego zanieczyszczenie.

WYKORZYSTAJ 5 KRYTERIÓW IDENTYFIKACJI OPAKOWAŃ PROBLEMATYCZNYCH I NADMIERNYCH PAKTU!

4. ZIDENTYFIKUJ OPAKOWANIA PROBLEMATYCZNE I NADMIERNE

PO CZYM ROZPOZNAĆ OPAKOWANIA NADMIERNE I PROBLEMATYCZNE?

W celu identyfikacji opakowań, które uznano w Polskim Pakcie Plastikowym za nadmierne i problematyczne zastosowano 5 kryteriów opracowanych przez Fundację Ellen MacArthur. Opakowania uznaje się za nadmierne lub problematyczne, gdy spełniony jest przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- 1.** Nie nadaje się do ponownego wykorzystania, recyklingu ani nie jest kompostowalne*.
- 2.** Zawiera lub jego proces produkcji wymaga zastosowania, niebezpiecznych substancji chemicznych, które stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub środowiska.
- 3.** Można go uniknąć (lub zastąpić przez model wielokrotnego użytku) zachowując użyteczność.
- 4.** Utrudnia lub zakłóca ponowne przetwarzanie lub kompostowanie* innych wyrobów.
- 5.** Istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że przedostanie się do środowiska naturalnego, powodując jego zanieczyszczenie.

PROBLEMATYCZNE (2023)

- • Opakowania barwione w masie barwnikiem na bazie sadzy technicznej (carbon black)
- • Opakowania zawierające PVC i PVDC
- • Opakowania jednostkowe z EPS i XPS

PROBLEMATYCZNE (2025)

- • Opakowania kompozytowe wielopolimerowe sztywne
- • Opakowania wielomateriałowe giętkie
- • Opakowania zawierające EVOH*
- • Opakowania z tworzyw sztucznych z małoformatowymi elementami metalowymi
- • Elementy odrywane (tear-off)
- • Pompki i rozpylacze wielomateriałowe
- • Etykiety termokurczliwe (sleeve)
- • Uszczelki i membrany silikonowe

NADMIERNE

- • Foliopaki i polybagi
- • Folie w opakowaniach zbiorczych
- • Folia stretch (B2B)
- • Opakowania o nadmiernej objętości w stosunku do zawartości
- • Nadmierne opakowania pośrednie i bezpośrednie
- • Wieszaki dołączone do produktu

**WYKORZYSTAJ 5 KRYTERIÓW IDENTYFIKACJI
OPAKOWAŃ PROBLEMATYCZNYCH
I NADMIERNYCH ORAZ LISTĘ PAKTU!**

4. ZAPLANUJ PROCES ZMIAN

6 KROKÓW W CELU ELIMINACJI OPAKOWAŃ NADMIERNYCH I PROBLEMATYCZNYCH¹

1 ZIDENTYFIKUJ WYZWANIA I SZANSE

A. Wykorzystaj opakowania wskazane w raporcie *Opakowania nadmierne i problematyczne (dalej Raport)* do identyfikacji opakowań, elementów opakowań lub formatów problematycznych i nadmiernych w swoim portfolio opakowań.

B. Użyj definicji i pięciu kryteriów pozwalających na identyfikację opakowań problematycznych lub nadmiernych wskazanych w Raporcie, do analizy pozostałych, stosowanych w Twojej firmie opakowań.

C. Określ wyzwania i szanse związane z wdrażaniem zmian w zidentyfikowanych opakowaniach.

2 PRZEPROWADŹ ANALIZĘ

A. Oceń możliwość wdrażania zmian w zakresie zidentyfikowanych opakowań, elementów opakowań lub formatów uwzględniając następującą strategię:

- eliminacji,
- wdrożenia opakowań wielokrotnego użytku,
- projektowania z myślą o recyklingu,
- rozwoju innowacji.

W tym celu możesz skorzystać z *Kart Opakowań Problematycznych*.

B. Upewnij się, że przyjęta strategia rozwiązuje problem i nie przyczynia się do powstania nowego. W tym celu oceń wybraną strategię używając pięciu kryteriów identyfikacji opakowań nadmiernych i problematycznych opisanych w Raporcie. Pamiętaj, że każda decyzja o zmianie w obrębie opakowania powinna zostać oceniona pod kątem ogólnego wpływu na środowisko, np. poprzez zastosowanie oceny cyklu życia (LCA). Eliminacja opakowania nigdy nie powinna prowadzić do straty produktu. Ochrona produktu odgrywa kluczową rolę w ograniczeniu wpływu środowiskowego w cyklu życia pakowanego towaru.

3 WSPÓLPRACUJ I WSPÓLNIE TWÓRZ INNOWACJE

A. Od początku angażuj zespoły wewnątrz swojej organizacji, upewniając się, że wszyscy pracownicy rozumieją przyczynę i istotność wdrażanych zmian. Zmiana podejścia do opakowań w organizacji będzie wydajniejsza z grupą wewnętrznych liderów, którzy przewodzą procesom w kierunku pożądanego rezultatu.

B. Współpracuj z partnerami biznesowymi – szerokie partnerstwo umożliwia wypracowanie holistycznych rozwiązań, pozwala na nawiązywanie i wzmocnienie relacji biznesowych, obniżenie kosztów, zapewnienie sprawiedliwych szans dla wszystkich interesariuszy, prowadząc do wzrostu satysfakcji konsumenta. Buduj partnerstwa np. dołączając i angażując się w prace Polskiego Paktu Plastikowego.

4 TESTUJ

A. Testuj wybrane w drugim kroku rozwiązania wewnątrz organizacji, a następnie przejdź do pilotaży zewnętrznych, aby sprawdzić jak wybrane podejście działa w praktyce.

B. Dostosuj podejmowane działania do pojawiających się w trakcie testowania wyzwań i wyciągaj wnioski. Kontynuuj współpracę z partnerami, wspólnie poszukując rozwiązań.

C. Upewnij się jeszcze raz, czy przyjęta strategia pozwala na rozwiązanie problemu związanego z opakowaniem i nie generuje niepożądanego efektu. Jeśli rozwiązanie przyczynia się do powstania nowego problemu, zatrzymaj się i wróć do drugiego kroku.

5 SKALUJ

A. Po pomyślnej fazie testowania wdrażaj rozwiązanie na szeroką skalę. Tam, gdzie jest to możliwe i uzasadnione, rozszerzaj rozwiązanie również na inne opakowania, formaty i materiały.

6 KOMUNIKUJ I RAPORTUJ

A. Informuj wszystkich interesariuszy o wprowadzanych zmianach i ich istotności. Pamiętaj, aby posługiwać się mierzalnymi wskaźnikami.

SKORZYSTAJ ZE ŚCIEŻKI, KTÓRA KROK
PO KROKU WSKAŻE CI, JAKIE DZIAŁANIA NALEŻY
PODJAĆ, ABY EFEKTYWNIIE I ODPOWIEDZIALNIE
ZMIENIAĆ SWOJE OPAKOWANIA NA LEPSZE!

4. ZAPLANUJ PROCES ZMIAN

Luty 2023

KARTY OPAKOWAŃ PROBLEMATYCZNYCH

OPAKOWANIA ZAWIERAJĄCE BARWNIK NA BAZIE
SADZY TECHNICZNEJ (CARBON BLACK)

PUBLIKACJA JEST CZĘŚCIĄ SERII POŚWIĘCONEJ OPAKOWANIOM PROBLEMATYCZNYM I STANOWI KONTYNUACJĘ
RAPORTU **OPAKOWANIA NADMIERNE I PROBLEMATYCZNE**

PARTNER MERYTORYCZNY:

Luty 2023

KARTY OPAKOWAŃ PROBLEMATYCZNYCH

PVC I PVDC

PUBLIKACJA JEST CZĘŚCIĄ SERII POŚWIĘCONEJ OPAKOWANIOM PROBLEMATYCZNYM I STANOWI KONTYNUACJĘ
RAPORTU **OPAKOWANIA NADMIERNE I PROBLEMATYCZNE**

PARTNER MERYTORYCZNY:

Luty 2023

KARTY OPAKOWAŃ PROBLEMATYCZNYCH

EPS I XPS

PUBLIKACJA JEST CZĘŚCIĄ SERII POŚWIĘCONEJ OPAKOWANIOM PROBLEMATYCZNYM I STANOWI KONTYNUACJĘ
RAPORTU **OPAKOWANIA NADMIERNE I PROBLEMATYCZNE**

PARTNER MERYTORYCZNY:

SKORZYSTAJ ZE WSKAZÓWEK ZAWARTYCH
W KARTACH OPAKOWAŃ PROBLEMATYCZNYCH

5. POSZUKAJ MOŻLIWOŚCI WDROŻENIA SYSTEMÓW OPAKOWAŃ WIELOKROTNEGO UŻYTKU

1) Euro Pool System

- zewnętrzna usługa poolingu (wypożyczenia) zapewnia unikalne połączenie usług logistycznych i opakowań wielokrotnego użytku na terenie Europy, w oparciu o wynajem i zwrot; system oferuje także usługę logistyki zwrotnej,
- usługa wykorzystuje składane pojemniki wielokrotnego użytku stosowane w łańcuchu dostaw świeżych produktów, przystosowane do zautomatyzowanych systemów pakowania i przemieszczania,
- po każdym użyciu opakowania są sprawdzane, sortowane, myte i w razie potrzeby naprawiane, przed ponownym wykorzystaniem w kolejnej rotacji.

Więcej informacji o rozwiązaniu znaleźć można [TUTAJ](#).

Rys. 12. Schemat działania Euro Pool System

Źródło: materiały udostępnione przez firmę Euro Pool System

ABC opakowań wielokrotnego użytku

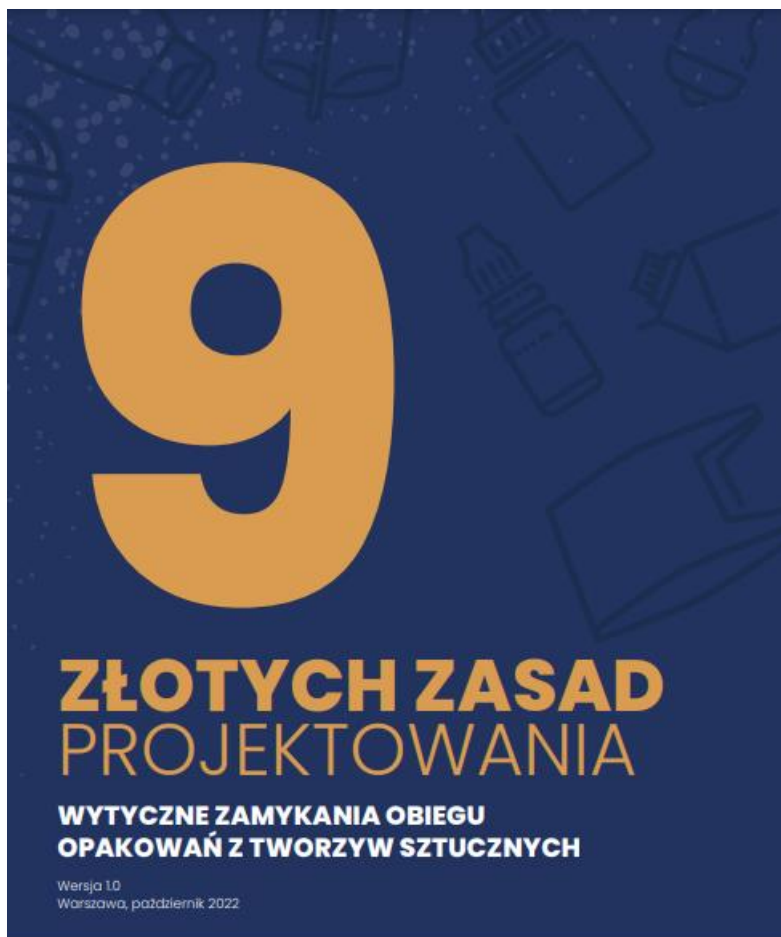
Warszawa, październik 2023

 POLSKI
PAKT
PLASTIKOWY

 PLASTICS
PACT

LIDER INICJATYWY KAMPANIA
17. CELÓW

6. WDRAŻAJ NAJLEPSZE CYRKULARNE PRAKTYKI W SWOICH OPAKOWANIACH

9

**ZŁOTYCH ZASAD
PROJEKTOWANIA**

**WYTYCZNE ZAMYKANIA OBIEGU
OPAKWAŃ Z TWORZYW SZTUCZNYCH**

Wersja 1.0
Warszawa, październik 2022

<p>1.</p> <p>Zwiększenie przydatności do recyklingu butelek PET.</p> 	<p>2.</p> <p>Eliminacja problematycznych opakowań i elementów opakowań.</p> 	<p>3.</p> <p>Eliminacja pustej przestrzeni w opakowaniach o nadmiernej objętości w stosunku do zawartości.</p>
<p>4.</p> <p>Redukcja nadmiernych owinięć z tworzyw sztucznych.</p> 	<p>5.</p> <p>Zwiększenie przydatności do recyklingu tacek termoformowanych PET i innych opakowań termoformowanych PET.</p> 	<p>6.</p> <p>Zwiększenie przydatności do recyklingu opakowań giętkich.</p>
<p>7.</p> <p>Zwiększenie przydatności do recyklingu opakowań sztywnych HDPE i PP.</p> 	<p>8.</p> <p>Redukcja pierwotnych tworzyw sztucznych w opakowaniach B2B.</p> 	<p>9.</p> <p>Umieszczenie instrukcji dotyczącej poprawnego sortowania odpadów na opakowaniu.</p>

6. WDRAŻAJ NAJLEPSZE CYRKULARNE PRAKTYKI W SWOICH OPAKOWANIACH

9 ZŁOTYCH ZASAD PROJEKTOWANIA

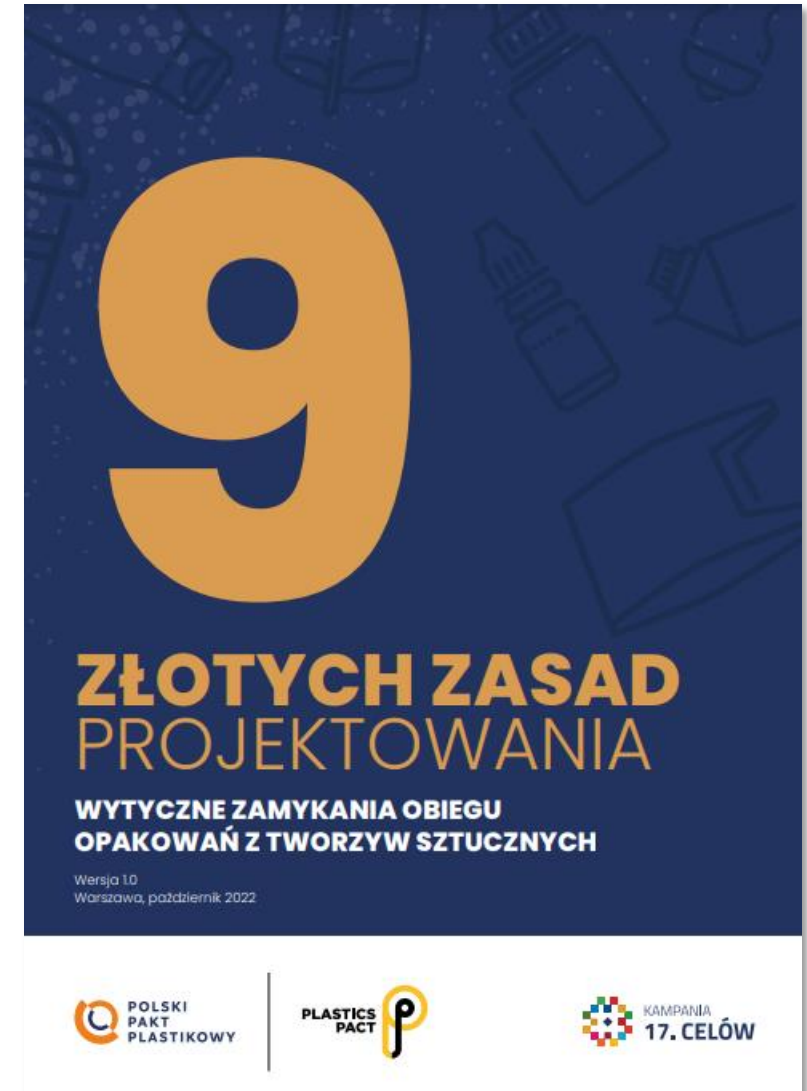
Podjęcie jakich **konkretnych działań** najszybciej przybliży nas do zamknięcia obiegu opakowań?

STRATEGIA

+

TECHNICZNE REKOMENDACJE

**WDRAŻAJ ZMIANY ZGODNE
ZE ZŁOTYMI ZASADAMI!**

7. DZIAŁAJ W PARTNERSWIE!

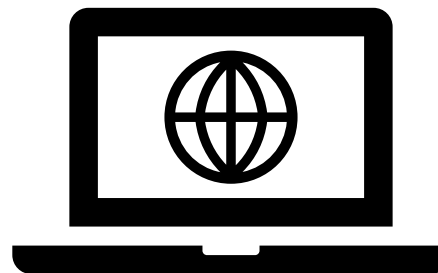

ZAPRASZAMY DO DOŁĄCZENIA I ŚLEDZENIA NASZYCH DZIAŁAŃ!

Profil LinkedIn

Polski Pakt Plastikowy

WWW

www.paktplastikowy.pl

Kanał YouTube

Polski Pakt Plastikowy

Kontakt

sekretariat@paktplastikowy.pl

Dziękuję za uwagę!

Małgorzata Greszta

Partnerka Zarządzająca CSR Consulting
Inicjatorka Polskiego Paktu Plastikowego

